

Bulharská národnostní menšina

Podle definitivních výsledků sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se k bulharské národnosti přihlásilo 4 999 obyvatel. Geografické usídlení Bulharů v ČR je celoplošné, soustředění jsou především ve velkých městech, v Praze, Brně, Ostravě atd.

Sdružování Bulharů v Čechách má dlouholetou tradici. V roce 1862 založili bulharští a čeští studenti v Praze tajný spolek Pobratim s cílem podporovat bulharské národně osvobozené hnutí proti turecké nadvládě a sjednocení Slovanů. Za podobným účelem byla v roce 1869 ustavena v Táboře bulharská matice – sdružení Postojanstvo. Roku 1880 byl založen první oficiální česko-bulharský spolek Bulharská sedjanka a ve 30. letech 20. století sdružení Sv. Ilija v Praze, Sv. Georgij v Brně a další sdružení. Po druhé světové válce vznikaly po celém území republiky bulharské kluby, sjednocené později v Bulharskou kulturně osvětovou organizaci v ČR (BKOO).

Aktivity

Aktivity bulharských organizací směřují k zachování bulharské identity, udržování bulharských tradic, jazyka a popularizace bulharské kultury prostřednictvím nejrůznějších kulturních a společenských akcí – koncertů, výstav, přednášek, kursů apod. Téměř všechna sdružení pořádají oslavy tradičních bulharských svátků: 1. března („Baba Marta“), 3. března (státní svátek Bulharska), pravoslavné Velikonoce („Velik den“), 24. května (Den slovanských věrozvěstů), pravoslavné Vánoce (Koleda) atd.

Organizace menšiny

Bulharský kulturně osvětový klub v Praze se podílí na organizačním zajištění řady akcí nadlokálního významu, např. folklórního festivalu Praha srdce národů, fotbalového turnaje národnostních menšin o pohár Senátu Parlamentu ČR, spolupracuje s Folklórním sdružením ČR, dále s Bulharskou školou v Praze a Bulharským institutem. Společné akce členů klubu se konají minimálně jednou v měsíci. Klub vydává též samostatný bulletin „Inform“. V sídle klubu (Americká 28, Praha 2) jsou pro členy instalovány 2 satelitní programy, jejichž prostřednictvím je možno sledovat celostátní bulharské TV programy, dále jsou zde k dispozici dva české a dva bulharské deníky.

Bulharský kulturně osvětový klub v Ostravě pořádá videoprojekce bulharských filmů, organizuje schůzky s bulharisty. Velmi oblíbené jsou různé exkurze pro členy klubu a jejich rodiny. Pro děti pořádá „Dětské sportovní dny“ a „Dětský karneval“. Každoročně zve folklórní skupiny z Bulharska a Česka. Spolupracuje s ostatními menšinami v regionu i mimo něj (s Řeky, Maďary, Ukrajinci, Rusy).

Bulharská kulturně osvětová organizace v ČR vydává periodikum Roden Glas.

Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně navázalo na tradice organizace vzniklé r.1957. Od r. 2002 funguje nové občanské sdružení, které je nástupnickou organizací bývalého Bulharského kulturního klubu. Klub má za cíl zejména uchování národní kultury, tradic a rodného jazyka silné bulharské menšiny, která se v tomto městě organizovala už před 1.světovou válkou. Pravidelná setkání nejen pro členy se konají každou středu a sobotu v kavárně Ropotamo v Králově Poli. Velké

setkání se pořádá tradičně každou první sobotu v březnu a v prosinci. V rámci sdružení působí také soubor bulharských lidových tanců Kytka, jenž každoročně vystupuje na celé řadě kulturních akcí v rámci města Brna a Jihomoravského kraje. Tradičně slaví tzv. „Nikuldenska večer“.

Občanské sdružení **Pirin**, respektive jeho hlavní součást - Soubor bulharských lidových tanců Pirin - se účastní společných aktivit národnostních menšin v Brně. Pro širokou veřejnost organizuje semináře bulharských lidových tanců.

Zaedno - sdružení Bulharů a jejich přátel - pořádá výstavy, folklórní a rockové koncerty a oslavu tradičního bulharského svátku vína „Trifon Zarezan“.

Vazraždane, občanské sdružení působící v Praze, kromě oslav tradičních bulharských svátků organizuje od roku 2002 sobotní školu „Čtu, píšu a mluvím bulharsky“ ve spolupráci s **Bulharskou kulturně osvětovou organizací „Sv. Cyrila a Metoděje“ v Praze**. Organizuje koncerty, výstavy a vydává vlastní časopis Balgari.

Spolek Hyshove tradičně oslavuje „Gergeov den“ (svátek sv. Jiří).

K bulharským sdružením patří dále **Sdružení pro Bulharsko**.

Spolupráce s Radou vlády a dalšími orgány veřejné správy

Bulharská národnostní menšina má v Radě jednoho zástupce. Aktivní spolupráce se týká hlavně:

- poskytování dotací na vydávání periodika Roden Glas a Balgari
- oblasti dotační politiky Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vůči bulharským občanským sdružením.

Se samosprávou spolupracují představitelé bulharské menšiny v Praze, Brně a Ostravě. Od roku 2002 působí zástupce bulharské menšiny v poradním sboru pro národnostní kulturu Ministerstva kultury, poradním sboru pro národnostního školství Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a též ve výboru pro dotační politiku a výboru pro spolupráci s orgány samosprávy Rady vlády pro národnostní menšiny.